

IVAM Programació 2023

Departament de Comunicació i Xarxes Socials
comunicacion@ivam.es. Tel: 963 17 66 00

Aquesta mostra és el resultat d'un estudi exhaustiu de l'obra d'Asger Jorn (Vejrum, 1914 – Aarhus, Dinamarca, 1973) i inclou una àmplia selecció d'obres plàstiques, publicacions, fotografies, pel·lícules, així com abundant material documental. La trajectòria de Jorn es proposa des de la comprensió de l'art de postguerra, incloent-hi les relacions entre l'expressionisme abstracte, l'art pop i la pràctica social. El seu treball aprofundeix en el diàleg entre la pintura i l'avantguarda; entre l'art i la producció de coneixement. En lloc de presentar una sèrie d'obres mestres pictòriques en ordre cronològic, l'exposició intentarà posar Jorn en context, o més aviat, inserir-ho en situacions múltiples i superposades. En línia amb el propi pensament de l'artista, les obres en l'exposició poden ser vistes com un mitjà per a mapejar i construir aquestes situacions.

L'exposició documenta i emfatitza el notable abast de la pràctica artística de Jorn durant tota la seua vida, aprofundint en el seu treball amb obra gràfica, publicacions experimentals i revistes. Així mateix es publicaran les cartes, fins ara inèdites, de Jorn a Debord que revelaran fins a quin punt Jorn va romandre compromès amb la comprensió de la pràctica situacionista.

La mostra presenta també l'estudi més profund fins hui dia sobre el projecte d'investigació històrica d'art experimental que Jorn va emprendre en la dècada de 1960, sota el nom de l'Institut Escandinau de Vandalisme Comparatiu (SICV). Un dels objectius principals del SICV era produir una sèrie de llibres de fotografies que documentaren «10.000 anys d'art popular nòrdic», un projecte artístic que es compara amb projectes històrics de l'art com l'*Atlas Mnemosyne* d'Aby Warburg o el Museu Imaginari d'André Malraux.

La creació oberta i els seus enemics: Asger Jorn en situació

16 de febrer – 18 de juny de 2023

Galeria 1

Comissariat: Ellef Prestsaeter

Col·labora: Museum Jorn, Silkeborg, Dinamarca

Asger Jorn, *Nachfest*, 1958.

IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

La Nave va ser un col·lectiu de dissenyadors que va nàixer de la fusió dels estudis Caps i Mans i Enebece (NBC), donant acollida a onze professionals de diferents disciplines, des de dissenyadors industrials i gràfics fins a pintors, arquitectes i aparelladors: Eduardo Albors, Paco Bascuñán, José Juan Belda, Carlos Bento, Lorenzo Company, Sandra Figuerola, Marisa Gallén, Luis González, Luis Lavernia, Nacho Lavernia i Daniel Nebot.

El grup es va convertir en un referent del disseny de la dècada 1980 i d'una manera d'entendre la disciplina del disseny gràfic i industrial. La creació de l'Estat de les Autonomies i la necessitat de modernització de les administracions públiques va suposar una eclosió d'oportunitats de treball. Calia crear i dotar d'imatge noves institucions polítiques i socials i modernitzar d'altres tenyides de l'halo caspós i gris de la dictadura, desprestigiades absolutament a Europa.

La Nave va liderar el pas d'una concepció clàssica a una mentalitat post-moderna que s'adequava a la nova realitat social i productiva en la qual el valor comunicatiu de l'objecte anava guanyant terreny als aspectes funcionals. Al mateix temps, el mercat i la seua insaciable necessitat de novetat començava a imposar-se. Va ser el pas intermediari entre el moviment modern i el seu lema «la forma segueix la funció» i la situació actual, en la qual el lema podria transformar-se en «la forma segueix el mercat».

La Nave 1984-1991

9 de març – 10 de setembre de 2023

Galeria 5

Comissariat: Daniel Nebot i Nacho Lavernia

Inflable a partir de la targeta de visita
del grup de disseny La Nave. © La Nave, 1987

Nascut en Aley (el Líban) en 1928, Aref El Rayess va començar a pintar als onze anys. En 1948 va realitzar la seua primera exposició a Beirut. De 1948 a 1957, El Rayess va viatjar entre el Senegal i París, on va estudiar art en l'Acadèmia de Belles arts i es va formar en els estudis de Fernand Léger i André Lhôte, entre d'altres. En 1957 va tornar al Líban i en 1959 li van oferir una beca per a estudiar a Itàlia. En 1963, el govern libanès li va encarregar dues escultures per a representar al Líban en la Fira Mundial de Nova York. En 1967 va tornar al Líban, un país molt marcat llavors pels esdeveniments del món àrab. Va ser membre fundador del Departament de Belles arts de la Universitat libanesa. A partir d'aquell moment, El Rayess va organitzar, va assistir i va participar en conferències i exposicions sobre política i art en el món àrab. En 1975 va ser convidat a Algèria, on va realitzar una sèrie de dibuixos sobre la guerra civil libanesa i en 1978 va participar en l'Exposició Internacional d'Art en Solidaritat amb Palestina. Per aquesta època va començar a treballar a l'Aràbia Saudita, on va realitzar unes 13 escultures entre les ciutats de Jeddah, Tabuk i Riyad. Va viure en Jeddah fins a 1987 i uns anys després, en 1992, va tornar a Aley, al Líban, on va viure fins a la seua mort en 2005.

Aref El Rayess és una figura fonamental del panorama cultural libanès des dels anys 60 fins als 80. En les seues paradoxes i en la seua singularitat, en els seus centellejos i en els seus atzucacs, l'obra d'Aref El Rayess és, per tant, exemplar d'una trajectòria moderna sense concessions, seguint l'única «exigència interior» d'un subjecte preocupat, atent i solidari amb les crisis polítiques, socials i culturals del seu temps, més que amb els «ismes» i les seqüències esperades del cànon modern. Amb un talent precoç i en gran manera autodidacta, molt dotat i poc disciplinat, observador divertit i sovint càustic, fascinat en l'adolescència per «impressions d'Àfrica» vitals i intempestives que li acompanyarien al llarg de tota la seua vida, la trajectòria formal i l'obra del Rayess es desenvolupen més aviat en cicles, reiteracions i reminiscències, i en les diverses disciplines que impulsaria al seu torn (dibuix, gravat, pintura, escultura, collage).

Aquesta exposició se centra en els anys 1958 a 1978, quan El Rayess torna a Beirut després dels seus anys de formació entre el Senegal, París i el Líban i fins als inicis de la guerra civil (1975-1990). En molts sentits, la seua obra d'aquell període és la d'un sismògraf que registra els desitjos i esperances frustrats d'una època, a través d'expressions formals heterogènies inspirades en la insurrecció del poble drus (1958), la guerra d'independència algeriana, les lluites d'alliberament del «Tercer Món» i la guerra del Líban.

Aref El Rayess. Obres (1957-1978)

11 de maig – 10 de setembre de 2023

Galeria 5

Comissariat: Catherine David

Aref El Rayess, *Temps Moderne et Tiers Monde, Lebanon*, ca. 1974- 1975.
Cortesia dels hereus de l'artista i
Sfeir-Semler Gallery Beirut / Hamburg

Trascity és un projecte que reflexiona sobre els rols i espais que ocupem i sobre els objectes que acumulem i colleccionem, entre ells imatges.

Aquesta instal·lació, concebuda específicament per a la galeria 3 de l'IVAM, intenta reformular des de diferents perspectives els usos de la sala expositiva, que s'utilitzarà com una rèplica d'un espai que existeix en el món exterior, un lloc de treball, un punt de trobada, un espai en construcció, un arxiu d'imatges o un traster d'objectes del passat. *Trascity* fa referència a la problemàtica contemporània de trobar un lloc en el món; un espai on explorar les nostres inquietuds, un refugi on aconseguir una independència. Un espai físic on l'artefacte artístic es converteix en un objecte de consum.

En aquest projecte es reflexiona sobre el concepte de 'fragment' entès des de múltiples visions: d'una banda, una ciutat creada a partir de la mescla de vàries; records i anotacions quotidianes fugaces en forma de fotografies, que s'acumulen unes damunt d'unes altres formant arquitectures inestables que mostren un món col·lapsat, accelerat i decadent. D'altra banda, la fragmentació mental d'un artista visual que exerceix diferents rols al llarg del dia amb l'objectiu de fer front a una realitat complexa i precària. D'aquesta manera apareix el col·leccionista, l'acumulador, el fotògraf, l'aprenent... *Trascity* és sinònim d'identitat mutant, de transformació, de ciutat que t'atrapa, d'apropiació, de cultura popular, de magatzem de memòria, de pas del temps o de *mise en abyme*.

Trascity. Alberto Feijóo

18 de maig – 22 d'octubre de 2023

Galeria 3

Comissariat: Núria Enguita

Alberto Feijóo Rodríguez, *Trascity*, 2022.
Cortesia de l'artista

Programa Art i Context és un projecte bianual en el qual s'acompanyen cinc noves produccions d'artistes del context valencià a través d'una sèrie d'obertures del procés de treball en forma d'activitats, tallers i accions.

D'una banda, el procés parteix d'un programa públic en el qual es convida les artistes participants a proposar activitats obertes al voltant del seu procés creatiu i influències. D'una altra banda, un conjunt d'accions transversals, proposades al grup per l'equip curatorial busca ampliar i connectar els eixos narratius del treball de les artistes. Una mostra col·lectiva al final del bienni articularà el procés i la seua conclusió en forma de peça.

En paral·lel i contaminant-se d'aquest recorregut, es proposa un programa educatiu, dirigit per Elena Sanmartín, en el qual es desenvolupen i apliquen eines pedagògiques al costat de l'alumnat de diferents fases educatives, prenent com a punt de partida el treball i investigació de les artistes del Programa.

Equip curatorial 2021-2023:

Julia Castelló (Barcelona, 1992) i Ali A Maderuelo (València, 1993)

Les artistes que participen en aquesta primera edició són:

Darío Alva (Talavera de la Reina, 1993) i Diego Navarro (València, 1991),
Claudia Dyboski (València, 1997), Marina González Guerreiro (A Guarda, 1992),
Álvaro Porrás (Ciudad Real, 1992) i M. Reme Silvestre (Monòver, 1992).

Programa Art i Context. Exposició projecte 2021-2023

8 de juny – 15 d'octubre de 2023

Galeria 7

Comissariat: Julia Castelló i Ali A. Maderuelo

Taller «Comissariat més enllà del cub blanc»,
impartit per New Scenario al novembre 2022
per al Programa d'Art i Context

Emprant l'escultura, el dibuix i la *performance*, però també l'escriptura i els formats pedagògics, Otobong Nkanga (Kano, Nigèria, 1974) analitza la noció de 'terra' com una formació geològica i discursiva, sovint prenent com a punt de partida els sistemes i procediments mitjançant els quals s'excaven localment les matèries primeres, processant-les tecnològicament i distribuint-les globalment. Des d'ací, segueix els fils que entrellacen els minerals, la cultura material i la construcció del desig amb la redistribució del poder i el saber.

L'exposició monogràfica de Nkanga inclourà dibuixos, instal·lacions, fotografies, escultures i performances a través de les quals l'artista examina la relació social i topogràfica amb el nostre entorn quotidià. En explorar la noció de terra com un lloc de no pertinença, Nkanga proporciona un significat alternatiu a les idees socials d'identitat. Així mateix, exposa les complexitats inherents dels recursos naturals i els seus valors potencials per a provocar narratives i històries relacionades amb la terra.

Pedres, teles, espècies o plantes són altres materials que Otobong Nkanga emprava en les seues instal·lacions, la qual cosa li permet parlar de la terra i de la gent que l'habita. Les obres sempre tenen la intenció de ser, metafòricament, com a símbols del sistema global, involucrant imatges de migració, transformacions, apropiació i pèrdua.

L'artista realitzarà un projecte específic per a la galeria 1 de l'IVAM.

Otobong Nkanga

13 de juliol – 5 de novembre de 2023

Galeria 1

Comissariat: Núria Enguita

Otobong Nkanga, *Social Consequences V: The Harvest*, 2022.
Cortesia de l'artista i Lumen Travo Gallery

A la llum de la Col·lecció de l'IVAM, es planteja reconsiderar la idea del popular com a categoria en l'àmbit de l'art dels nostres dies. Es tractaria, llavors, de reconsiderar una idea del popular a principis del segle XXI, lluny ja de pensar en termes binaris com l'alt i el baix, l'acadèmia i el subaltern, el bell i el sinistre, sabent com operen encara aquelles categories, però treballant per a resituar-les.

Per moltes raons, pròpies de la història de l'art, però també per associacions de la caracterologia i el tòpic, pel lloc que ocupa l'imaginari valencià en el repartiment dels simbòlics, allò popular ocupa un espai capdavanter en la Col·lecció de l'IVAM. El popular atén la consideració perifèrica del país en un estat culturalment federat com és Espanya, però també al Pop art com a categoria moderna i, fins i tot, a certa consideració de l'artesanía com a senyal d'identitat. Sobre aquests elements diversos, flota una certa idea del popular.

La categoria popular naix alhora que la idea de museu, fins i tot de la formulació del que entenem com a art modern. És després dels esdeveniments que anomenem Revolució francesa quan, com bé assenyala Giorgio Agamben, es formulen alhora la idea de poble i de populatxo, és a dir, la comunitat d'individus sobre els quals recau la sobirania dels nous estats nació, el poble, i els exclosos d'aquesta sobirania, la xusma, el populatxo. Aquesta divisió i ambigüitat d'ús del popular provoca no poques paradoxes i ens dona peu a algunes de les nostres reconsideracions.

Allò popular. Col·lecció de l'IVAM

5 d'octubre de 2023 – 19 de maig de 2024

Galeries 4 i 5

Comissariat: Pedro G. Romero

Ignacio Pinazo Camarlench, *Masclatá (Mascletà)*, ca. 1870-1879.
IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

Llorenç Barber és un dels pioners de l'art sonor espanyol. El projecte per a la galeria 3 de l'IVAM planteja una exposició en forma d'arxiu (presentat espacialment i en línia), un programa de performances i tallers, així com una publicació amb una selecció dels seus escrits.

El projecte es planteja des de tres nocions entrelaçades presents directament o indirectament en el treball de l'artista: la primera és la construcció d'un nosaltres, que ha sigut fonamental en projectes com els concerts de ciutats i els festivals. La segona és un concepte desenvolupat per Barber, la multifocalitat. A través d'aquesta noció, ha treballat la possibilitat de tenir al mateix temps diversos punts d'enunciació, qüestionant posicions privilegiades: l'escenari es descompon i des de qualsevol espai es pot contribuir a la *performance*. La tercera noció és la de microhistòria, encunyada, entre d'altres, per Carlo Ginzburg. En aquesta modalitat d'historiografia s'atén no l'escrit, sinó els traços que queden a través de processos orals i sonors.

L'arxiu de l'artista és fonamental per a comprendre l'abast de la seua trajectòria. La naturalesa del seu treball fa la seua documentació molt complexa: els concerts de ciutats, on hi ha múltiples focus d'atenció simultanis, o les accions amb el campanar portàtil, on el treball amb les acústiques dels espais és fonamental, impedeixen un accés adequat en vídeo. Per això, els documents gràfics, així com les partitures, fan de l'arxiu una de les formes d'accés més rellevants per a entendre les seues peces.

A més, el nodrit grup de contribucions de Llorenç a publicacions internacionals, converteixen el seu arxiu en mapa de les genealogies internacionals de l'art sonor. La digitalització del seu arxiu donarà eines als investigadors per a accedir tant al treball de Barber, com a les possibles genealogies de l'art sonor del territori peninsular, encara per fer.

Aquest projecte es realitza en col·laboració amb el Centre del Carme de Cultura Contemporània, on l'artista ha sigut seleccionat per al programa «Trajectòries» com a reconeixement de la seua carrera.

Llorenç Barber. Arxiu

16 de novembre – 7 d'abril de 2024

Galeria 3

Comissariat: Lorenzo Sandoval

Llorenç Barber, 2022.
Fotografia d'Héctor Gómez

Aquesta proposta explora de manera conjunta el treball de les dones artistes a Espanya i Portugal durant els últims anys de la dictadura i els inicis de la democràcia. L'evolució històrica de tots dos països té en aquells anys molts punts en comú. Tant Espanya com Portugal van patir llargues dictadures, un règim autoritari i repressiu, marcat pel culte al cap i una organització de l'estat que s'assemblava als feixismes, però amb un component tradicionalista i catòlic que els distingia d'aquests. De fet, tots dos règims adoptaran el mateix lema per a resumir la seua ideologia: «Déu, pàtria i família».

En els anys seixanta i primers setanta, s'incrementa notablement la presència de dones artistes en tots dos països, particularment en els cercles alternatius i d'oposició al règim. Quan examinem la producció de les artistes espanyoles i portugueses de l'època, constatem que van adoptar un ampli ventall de mitjans i estils: abstracció i art normatiu, realisme tradicional, Pop art i realisme crític, conceptualisme i neodadaisme, entre d'altres. No totes elles es van ocupar de reflexionar sobre la condició femenina, però un nombre significatiu de les obres realitzades per dones en aquells anys tenien a veure, d'una manera o un'altra, amb temes pròxims a l'agenda feminista; com la divisió sexual del treball, la construcció social de rols socials, la maternitat, la domesticitat o la violència sexual. No obstant això, aquest vessant feminista, o protofeminista, va ser ignorada per la major part dels crítics de l'època (i fins i tot negada, en moltes ocasions, per les pròpies artistes). No ha sigut fins fa pocs anys quan algunes historiadores espanyoles i portugueses han començat a estudiar la dimensió política de molts d'aquests treballs.

Aquesta exposició es proposa reavaluar el treball de les artistes espanyoles i portugueses del moment tenint en compte les seues especificitats respecte al model anglosaxó i subratllant els múltiples paral·lelismes que podem trobar entre elles. També serà una oportunitat per a investigar possibles moments d'intercanvi i trobada entre les artistes de tots dos països.

El poder amb què saltem juntes. Dones artistes a Espanya i Portugal entre la dictadura i la democràcia

30 de novembre de 2023 – 14 d'abril de 2024

Galeria 1

Comissariat: Patricia Mayayo i Giulia Lamoni

Coproducció: Fundación Calouste Gulbenkian, Lisboa

Ángela García Codoñer, *Tetapop* (sèrie *Morfologies*), 1973-2016
IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

IVAM Alcoi

Juana Francés desenvolupa la seua activitat artística a partir de la dècada de 1950, quan a l'Espanya franquista comencen a aparèixer els primers símptomes de renovació plàstica. Vinculant-se als cercles avantguardistes que es reuneixen a Madrid, Juana Francés va ser l'únic membre femení d'El Paso, grup que va nàixer sota la influència de l'expressionisme abstracte americà, de la seua violència gestual i matèrica. No obstant això, abandonaria el grup en 1957, precisament a causa del menyspreu del seu art i de la seua condició femenina per part d'alguns dels seus companys, en una època en la qual l'art era encara una parcel·la dominada pels homes.

Fins a 1960, Juana va realitzar obres en les quals va agregar diferents textures, colors sobris —negres, blancs i tons terra— i nous materials com ara les arenes de riu. Des de 1963 i durant quasi vint anys, va produir la seua sèrie *El hombre y la ciudad* per a descriure un entorn humà angoixant i aclaparador producte de la creixent industrialització i del desenvolupament econòmic que es va donar a l'Espanya urbana després de l'aplicació del Pla d'Estabilització de 1959. Posteriorment, en els anys vuitanta, l'artista torna a l'abstracció, realitzant entre 1986 i 1990 (any de la seua mort) les seues sèries *Fondos*, *Submarinos*, *Cometas* y *Escudos*, on va experimentar de nou amb la matèria i el gest amb la intenció de traduir al suport el moviment, inspirant-se en el cosmos o el món de les profunditats de la mar i utilitzant el cercle i el rectangle com a protagonistes.

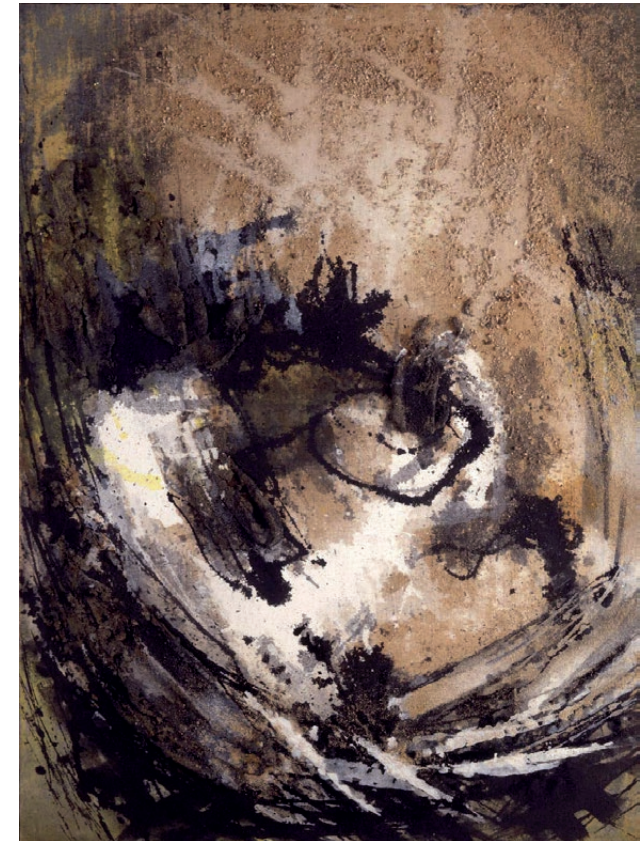
Aquesta exposició tracta d'esmicolar i aprofundir en els diferents fragments de la trajectòria artística de Juana Francés a través no sols de les seues pròpies paraules i escrits, sinó de l'estudi i seguiment del seu procés creatiu. Proporciona, per tant, una visió més íntima i personal de l'artista, mentre recupera la memòria de les seues exposicions, emmarcant la seua obra en la taula del temps de la nostra pròpia història.

Juana Francés

25 de maig 2023 – 14 de gener 2024

IVAM Alcoi

Comissariat: María Jesús Folch

Juana Francés, *Composición n° 68* (Composició núm. 68), 1960.
IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

IVAM Itineràncies

Josep Renau (València, 1907 – Berlín, 1982) és considerat una de les figures més destacades de l'avantguarda republicana a Espanya. Introduïdor del fotomuntatge polític al nostre país, Renau va ser, així mateix, pintor, cartellista, muralista, editor, agitador i teòric de les arts. Durant la Guerra Civil va ocupar càrrecs de gran responsabilitat: director general de Belles arts del Govern de la República, càrrec des del qual va impulsar l'evacuació del Tresor Artístic de Madrid, així com la posada en marxa del Pavelló Espanyol en la Fira Internacional de París de 1937. En 1938 es va incorporar a la Direcció de Propaganda del Comissariat General de l'Estat Major.

Aquesta exposició està organitzada pel Museo Patio Herreriano i l'IVAM Institut Valencià d'Art Modern, i compta amb la col·laboració de la Fundación Josep Renau, institució que va depositar en 1989 la biblioteca, l'arxiu i la col·lecció personal de l'artista en l'IVAM.

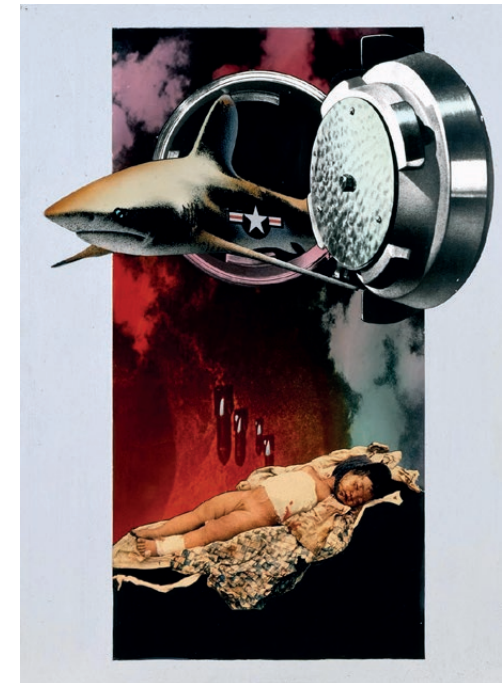
La mostra centra la seua atenció en l'obra de contingut polític de Renau, una obra marcada per la seua primerenca militància en el Partit Comunista d'Espanya que li va induir a promoure, fins al final de la seua vida, una concepció de l'art al servei de la revolució i el canvi social. S'estructura en quatre apartats: Els anys de la Segona República; L'exili a Mèxic; els fotomuntatges *The American Way of Life*; i la sèrie *Über Deutschland – La marcha de la juventud hacia el futuro*.

Josep Renau: Fer l'art operatiu. Dissenyar l'avenir

29 de novembre de 2022 – febrer de 2023
Museo Patio Herreriano, Valladolid

Tardor 2023. Dates per confirmar
Museu de Belles Arts, Castelló

Comissariat: Núria Enguita i Ramon Escrivà

Josep Renau, *El tiburón* (El tauró), 1971.
IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat.
Dipòsit Fundació Josep Renau València

IVAM en el territori

Confluències és un programa d'intervencions artístiques en el territori rural. S'emmarca en la línia d'acció l'IVAM al territori, que pretén obrir, desplaçar i descentralitzar el museu més enllà de l'espai físic de la seua seu principal, el Centre Julio González de València.

Confluències gira al voltant de tres eixos fonamentals: el diàleg amb el territori; la creació d'obres artístiques específiques, realitzades a partir de residències d'investigació; i accions de mediació. És a dir, que para esment i intenció en el que ha ocorregut abans, en el que succeeix durant i en el que s'activarà després de la producció de les peces. És també un programa de suport a la investigació i la creació —local i nacional— que, aposta per l'acompanyament, els processos i les duracions dilatades; i que opera des del compromís, l'escolta i el respecte a l'entorn.

Coordinadora: Eva Bravo

Artistes i col·lectius: LUCE, Laura Palau, Sandra Mar, Bleda y Rosa, Carlos Izquierdo, Pilar Beltrán, Lola Zoido, Pep Vidal, Rubén García, Makea Tu Vida, Fent estudi i La cuarta piel.

Municipis en els quals les intervencions ja s'han realitzat i s'estan desenvolupant accions de mediació: Espadella, les Fonts d'Aiòder, Torralba, Torre-xiva, Vallat, Vilamalur, Figueres, Pavies, Matet, Sacanyet, la Font de la Reina, a la província de Castelló; Sempere, Carrícola i la Pobla de Sant Miquel a la província de València.

Localitats en les quals s'estan duent a terme i s'iniciaran les residències de creació al llarg del 2023: Vallibona, Herbers, Palanques, Villoros i Castell de Cabres, a la província de Castelló; Benillup, Benimassot, Famorca i Tollos, en la d'Alacant.

Confluències

Intervencions artístiques als pobles de la Ruta 99 de la Comunitat Valenciana
projecte 2021-2023

Fase IV – Comarca dels Ports

Divendres 28 – Diumenge 30 d'abril de 2023

Vallibona, Herbers, Palanques, Villoros i Castell de Cabres

Artistes: La cuarta piel, Fent estudi, Laura Palau, Pep Vidal i Lola Zoido

Fase V – Comarca del Comtat

Divendres 16 – Diumenge 18 de juny de 2023

Benillup, Benimassot, Famorca i Tollos

Artistes: Pilar Beltrán, La cuarta piel, Rubén García i Lola Zoido

Pep Vidal, *Els límits del control*, 2022.
Sempere (La Vall d'Albaida)

IVAM
Programa
investigació
LAB

En la seua voluntat per entendre i ser partícip del que ocorre en el seu context local, la recent línia d'actuació de l'IVAM al voltant de les Falles, tracta d'analitzar i posar en valor el context històric pròxim de la festa, escassament estudiat des de l'òptica artística, per a dilucidar la seua influència en el present i el futur de la celebració, necessàriament canviant donat el context sociopolític actual.

En aquella línia, i després d'un primer acostament al *llibret* de falla amb l'estudi dels seus referents històrics, es proposa per a 2023 una exposició sobre la figura de l'artista faller Alfredo Ruiz Ferrer (València, 1944), referència imprescindible per a entendre les conegudes com a falles 'experimentals' en l'actualitat. Format a l'Escola Superior d'Arts i Oficis de València i pioner en l'avantguarda fallera, la seua evolució artística va lligada indissociablement a una evolució personal del seu pensament, sempre lliure en el rígid marc intel·lectual, polític i estètic de les Falles durant les dècades en les quals va desplegar la seua obra (de 1970 a 2000).

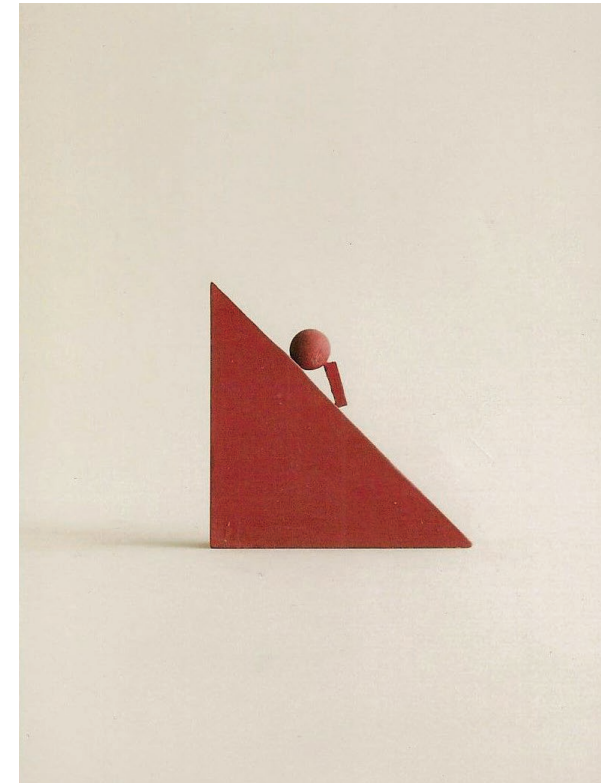
La seua trajectòria és molt particular, un «periple» en el qual passa d'obtenir el primer premi en la Secció Especial amb la Falla Plaza del Pilar *Temptació* (1974), amb una estètica «clàssica», fins a una depuració formal total en la Falla Mossén Sorell-Corona *Concepte, percepte i afecte* (2008). Pel camí, la història del personatge està carregada de sinceritat i polèmica, la que va tenir en la seua relació amb el Gremi d'Artistes fallers, amb les comissions falleres, amb la Junta Central Fallera o amb el sentiment popular, i que va plasmar en diferents reflexions, escrits i obres.

Alfredo Ruiz. Innovació a Les Falles

23 de febrer – 23 d'abril de 2023

LAB 2

Un projecte de Ricardo Ruiz i Daniel Escudero

Alfredo Ruiz, *Sísif, la roca i la muntanya*, s.f.
Arxiu Alfredo Ruiz Ferrer

Durant els mesos d'estiu, el LAB 2 de l'IVAM es transforma en un taller d'artista, una sort de laboratori per a l'experimentació. En 2022, LUCE va traslladar el seu estudi a aquest espai i, en descobrir-nos les seues investigacions, va transformar l'espai amb nous materials procedents de derives urbanes i d'altres diàlegs amb la ciutat i amb els seus habitants, humans i no humans.

En 2023 la invitació a habitar el museu s'obrirà a investigacions més performatives, situant al temps i les seues disciplines en el centre.

Estudi obert

Juny – Setembre 2023
Laboratori de investigació

Projecte *Estudi Obert-LUCE*, 2022

IVAM Programmes

Articulacions és el programa d'estudis dissenyat i implementat en col·laboració amb la Universitat de València i la Universitat Politècnica de València. El seu objectiu és facilitar un espai híbrid entre l'acadèmia i el museu, entre la teoria i la pràctica, a través del contacte i l'intercanvi amb diferents professionals i disciplines, posant en valor sabers, investigacions i metodologies diverses.

Com a programa internacional, ancorat a un territori, pretén generar un context situat d'aprenentatge des del qual afrontar les urgències i incerteses d'un present global ferit, que requereix de nous mètodes de treball i maneres d'estar en el món. Els feminismes postidentitaris, les pràctiques populars i decolonials, els processos de mundialització i virtualitat, les narratives especulatives i col·lectives o les cures del planeta són els marcs que defineixen l'estructura del programa.

Responsables acadèmics: Laura Vallés Vilchez (IVAM), Hasan G. López (UV), Eva Álvarez i Carlos Gómez (UPV).

Responsables de tutories i projectes: Societat Doctor Alonso (Sofía Asencio i Tomás Aragay), Taller Placer (Paula Miralles i Vicente Arlandis) i Migue Martínez.

Articulacions. Programa d'estudis IVAM·UV·UPV

1ª Edició, 6 d'octubre de 2022 – 30 de juny de 2023

Sessió presentació d'*Articulacions*

El programa *Políglotia* va arrancar en 2021 amb l'objectiu de generar un espai de trobada, en el museu, des d'una perspectiva híbrida i intercultural. Un lloc per a la generació de continguts mitjançant l'intercanvi d'experiències i sabers. Després dels primers laboratoris amb el *grup d'Estudis Políglotes*, la creació i programació d'activitats o l'anàlisi del propi museu amb *Inventari*, el programa proposa ara l'*Escola de sabers diversos*.

L'*Escola de sabers diversos* és una sort de cicle formatiu que busca connectar els coneixements, interessos i inquietuds dels i les participants amb la proposta expositiva de l'IVAM. L'escola s'obri amb la intenció d'acostar el museu a persones de diverses procedències que tinguin interès en processos migratoris i a adquirir experiència en l'àmbit de la mediació des d'una perspectiva intercultural. Alhora que ampliar i desplaçar els seus atributs i potències a través del contacte amb altres problemàtiques i sensibilitats socials i culturals.

Coordinació: Paco Inclán, escriptor i professor d'espanyol per a persones migrants i refugiades.

Políglotia. Escola de sabers diversos

2021-2023

Dinamitza: Paco Inclán

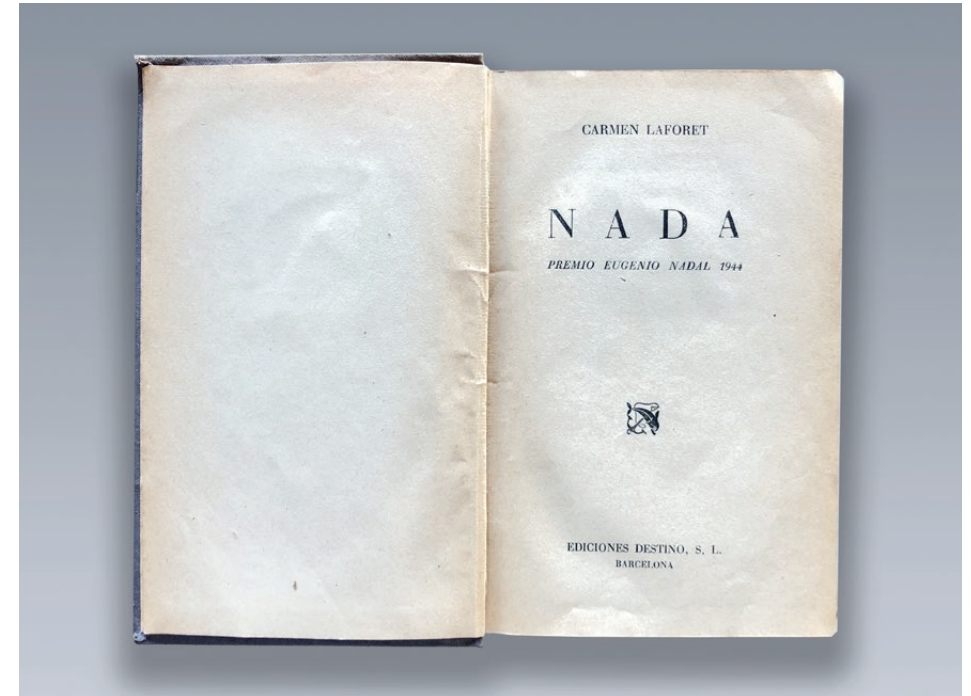
Sessió de *Políglotia*.
La mecànica de la quotidianitat, maig 2022

El gest narratiu. Literatura entremig d'una collecció és el grup de lectura que, acompanyat per Álvaro de los Ángeles, connectarà la collecció de l'IVAM amb la literatura, amb la finalitat de rellegir les nostres històries i fer-les, potser, més obertes i permeables.

Durant sis sessions, a través de sis llibres, ens endinsarem en les accions narratives que ens ofereix la literatura i les vincularem, a vegades amb gestos senzills i a vegades amb coreografies més complexes, amb els sis blocs en els quals s'agrupa la collecció de l'IVAM. Els mons de ficció construeixen realitat; són espills reflectants o finestres transparents, però sempre ens contenen el que som o el que anhelem ser des de la nostra experiència prèvia i cap a la nostra possibilitat futura de transformar-nos. En aquells gestos narratius, travessats per les històries i les vides, ens demorarem.

El gest narratiu. Literatura entremig d'una collecció

Grup de lectura activat per Álvaro de los Ángeles
2022-2023

Detall del llibre *Nada* (Res) de Carmen Laforet

Els grans de l'IVAM és un grup estable de visitants sènior (persones majors de 55 anys) interessat a ampliar coneixements sobre història de l'art contemporani, creació artística i museus, amb ganes de continuar creixent i compartint coneixements i sabers propis.

El principal objectiu és oferir el museu com a lloc relacional on compartir experiències i on adquirir noves, a partir d'un exercici d'escolta i contemplació, de transmissió i qüestionament constants. La programació expositiva de l'IVAM i el propi espai del museu són així el detonant de vivències i formacions mútues gràcies a l'acompanyament de l'equip de mediació del museu, que facilitarà aquell espai de confiança, aprenentatge i reciprocitat.

Durant el projecte es realitzen visites guiades a les exposicions vigents de l'IVAM Centre Julio González, IVAM Alcoi i IVAM al territori, sent la programació expositiva l'excusa i punt d'arrancada de l'articulació d'un espai de sabers compartits.

Mediació: Joaquín Artime, equip de mediació de l'IVAM.

Els grans de l'IVAM

Grup de visites i aprenentatges
a través de les exposicions de l'IVAM
2022-2023
Dinamitza: Joaquín Artime

Activitat *Els grans de l'IVAM*

Pump The Beat és un projecte per a joves que proposa la dansa urbana —*hip-hop, break danse, electro, voguing, etc.*— com a motor d'intercanvi. De la mà del col·lectiu Club Mutante, generarem espais per al ball i el diàleg, entre les exposicions de l'IVAM i els cossos dels joves participants, i entre el propi grup.

A través de les diferents sessions, el grup de joves resident en l'IVAM s'acostarà al museu amb el cos i el moviment, desenvolupant una actitud crítica i constructiva respecte a les potencialitats de la dansa i la creació en la seua quotidianitat. Així mateix, generaran un projecte conjunt que mostraran el 29 d'abril de 2023, Dia Internacional de la Dansa.

Equip Club Mutante: Julia Zac i Inka Romaní, coreògrafes i ballarines professionals, especialitzades en les danses menys institucionalitzades.

Pump the Beat

Un projecte de dansa i moviment
per a joves de 14 a 17 anys
2022-2023
Dinamitza: Club Mutante

Sessió *Pump the Beat* a l'IVAM

Radicants és un cicle de dansa, pràctica, experimentació i pensament en el museu. Naix a partir de la necessitat de desbordar els límits de la dansa, plantejant noves alternatives i contextos on continuar creixent tant en discurs com en la pròpia pràctica de la dansa.

Es presenta com un espai d'investigació que, des del seu origen en 2017, aposta per visibilitzar i compartir amb els públics els processos de creació, atorgant valor i transcendència als moments en els quals es materialitza una idea.

Situant al cos com a epicentre de l'acció, idea entorns relacionals allunyats de les convencions teatrals i/o artístiques, dirigint el focus cap a l'experimentació, la pràctica i la reflexió de l'acte creatiu, els seus mecanismes de producció i d'exposició. Una exploració oberta sobre la creació, despullada dels seus costums, hàbits i inèrcies, per a ser pensada des d'altres angles.

Equip *Radicants*: Rocío Pérez Hernández, Tatiana Clavel i Mireia Ferrer
Convidades edició 2022-2023: Elena Córdoba, Paz Rojo i Laura Ramírez.

Radicants

L'IVAM en viu
Desembre 2022 – Gener 2023
Dinamitzen: Rocío Pérez Hernández,
Tatiana Clavel i Mireia Ferrer

Laura Ramírez, *Oasis of Serenity*

España Negra (EN) és una investigació col·lectiva i situada, proposta des de Diàspora LAB de Radio Àfrica, en un moment de despertar de la negritud a Espanya. El projecte EN té com a objectiu principal construir un fons cultural comú sobre l'experiència i el pensament negre situats en el territori espanyol, des dels primers traços de la "negritud" fins als nostres dies, travessada tant pels fets més coneguts com per aquells que han quedat ignorats, ocults o esborrats. En el context actual, partim d'un saber fragmentat, dispersat en el món acadèmic, en els estudis africans i africanistes, en les arts, en els museus, en la música, en l'activisme o en la historiografia, que han generat visions inconnexes i parcials, sovint tancades en la seua pròpia bombolla de coneixement o enterades en un silenci persistent. Per això, EN proposa aquesta investigació amb la finalitat de rastrejar, reunir i entreteixir aquests retalls i vincular-los en una rica narrativa escrita i visual, rigorosa i creativa, basada en nosologies i epistemes pròpies de l'experiència i el pensament negre, i treballant amb metodologies dels Estudis Negres encara inexistents al país.

Amb la finalitat d'abastar múltiples realitats, el projecte *España Negra*, coordinat per Radio Àfrica, construeix la seua estructura de treball en xarxa amb museus en diferents territoris del país durant els anys 2022, 2023 i 2024, ARTIUM, CCCB, IVAM, MNCARS, MACBA i MNAC. L'IVAM acompanyarà les investigacions en la Comunitat Valenciana i Murcia.

Espanya negra

Proposta de Diàspora LAB de Radio Àfrica

Activitat *Espanya Negra*

La programació de l'IVAM dissenyada per a centres educatius, durant el curs 2022-2023, inclou propostes tan diverses com: activitats presencials, recursos en línia, formacions i grups d'investigació per a professorat, projectes més enllà de les parets del museu i, també, activacions de les exposicions per a un públic ampli i divers. Tot això seguint cinc àrees d'acció del departament:

- *L'IVAM en viu*: projectes de mediació cultural i educativa inspirats en les exposicions i la Col·lecció de l'IVAM, amb format presencial en l'IVAM Centre Julio González i l'IVAM Alcoi.
- *L'IVAM al territori*: projectes artístics d'immersió en el context en qual-sevol de les comarques de la Comunitat Valenciana.
- *L'IVAM és barri*: projectes dissenyats i implementats en col·laboració amb centres educatius de l'entorn pròxim de l'IVAM.
- *Mestres al museu*: accions formatives i investigació dissenyades específicament per a professorat.
- *L'IVAM no és enlloc*: banc de recursos educatius atemporal i d'accessibilitat gratuïta, d'activació autònoma a partir de continguts expositius o de la pròpia col·lecció de l'IVAM.

La programació completa, amb la informació detallada i les dades pràctiques dels projectes, es pot descarregar a la web de l'IVAM.

Educació formal

Setembre 2022 – Juny 2023

Sessió de *Sentim museu* (educación infantil)

Mediacions en sala

L'equip de mediació de l'IVAM és un equip plural, que compta amb perfils professionals amplis, que es mouen entre les belles arts, la història de l'art o la producció artística. Des d'aquesta diversitat entén i construeix les accions de mediació com l'espai de diàleg i aprenentatge que, a través de les exposicions, el mateix edifici i el territori o diferents projectes educatius, activen i desborden el contingut del propi museu de manera autònoma i creativa.

Lectura fàcil

L'IVAM vol fer accessible la cultura a les persones amb dificultats de comprensió. Per això, fa anys que treballa amb Plena inclusió Comunitat Valenciana, que està ajudant a posar en marxa el seu pla d'accessibilitat universal. Per aquest motiu, també aquesta web ofereix textos de les seues exposicions en lectura fàcil, que és una manera d'escriure textos de manera més senzilla perquè es compreguen millor, la qual cosa facilita la comunicació i la lectura. La lectura fàcil és bona per a moltes persones. Per exemple, persones amb discapacitat intel·lectual, persones que vénen d'altres països i no coneixen l'idioma. També és bona per a persones majors o persones que els costa llegir o escriure o que no saben fer-ho.

Mediacions sala i Lectura fàcil

Visita comentada a una de les exposicions de l'IVAM